

CUPRINS

Cuvânt înainte.....	11
Capitolul I. ȘTIINȚA	13
1. Cunoaștere și cunoaștere științifică.....	13
2. Evoluții, mutații și modele în aria cunoașterii științifice	17
2.1. Modelul clasic de întemeiere a științei.....	17
2.2. Modelul modern de întemeiere a științei	18
2.2.1. Raționalismul	19
2.2.2. Empirismul.....	20
2.3. Abandonarea modelului întemeierii și poziția raționalismului critic	21
2.4. Concepția standard a teoriilor științifice bazate pe experiență	23
2.5. Abordarea holistă a teoriei științei.....	25
2.6. Modelul paradigmă a științei.....	26
3. Despre spiritul științific contemporan.....	28
Capitolul II. ȘTIINȚĂ A NATURII ȘI ȘTIINȚĂ SOCIALĂ	32
1. Monism sau dualism metodologic?	32
2. Particularitățile științelor sociale.....	33
3. Epistemologia științelor sociale	34
4. Natura socială a dreptului. Paradigme care privesc explicația socialului	38
4.1. Paradigme interacționiste de tip marxian	39
4.2. Paradigme interacționiste de tip toquevillian	40
4.3. Paradigme de tip mertonian.....	41
4.4. Paradigme de tip weberian	42
4.5. Paradigme hiperfuncționaliste.....	42
4.6. Paradigme hiperculturaliste	43
4.7. Realismul totalitar	43
4.8. Determinismul metodologic	44
Capitolul III. ORDINEA ÎN SOCIETATE	47
1. Normă și societate. Ordinea socială.....	47
2. Ordinea normativă și sistemul normativ social.....	49
2.1. Tipuri de norme în societate.....	52
2.1.1. Normele tehnice.....	52
2.1.2. Normele obișnuielnice	53
2.1.3. Normele de conviețuire socială.....	53

2.1.4. Normele deontologice.....	54
2.1.5. Normele organizațiilor sociale nestatale.....	54
2.1.6. Normele morale și normele juridice	55
3. Ordinea juridică – ordine normativă specifică.....	59
4. Rolul normativității juridice în viața socială. Funcțiile dreptului	62

Capitolul IV. ȘTIINȚA DREPTULUI – NATURĂ, FIZIONOMIE

ȘI POTENȚIAL.....68

1. Epistemologia juridică sau cunoașterea științifică a dreptului.....	68
2. Știința juridică între general și particular.....	72
3. Câteva teze ale doctrinei juridice.....	76
4. Despre statutul contemporan al științei dreptului	80
5. Paradigme ale cunoașterii juridice.....	82
5.1. Paradigma normativității juridice.....	83
5.2. Paradigma centrată pe conceptele juridice	86
5.3. Paradigma fondului moral al dreptului.....	89
5.4. Paradigma centrată pe comportamentul actorilor juridici	94
5.5. Paradigma comunicațională cu privire la geneza și legitimitatea dreptului în societățile democratice	95
5.6. Paradigma "noii revoluții a dreptului" în societatea globală	97
6. Cunoașterea juridică actuală – abordarea interdisciplinară și stilul integrativ.....	104

Capitolul V. OBIECTUL CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE ÎN DREPT – DREPTUL

CA NUCLEU AL FENOMENULUI JURIDIC111

1. Ipostazele identității dreptului.....	111
2. Drept, juridicitate, fenomen juridic.....	119
3. O problemă generală, tradițională și actuală a studierii și cercetării științifice în drept	123

Capitolul VI. METODELE CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE ÎN DREPT, SUB

SEMNULE CONVERTIRII INTERDISCIPLINARITĂȚII CA FAPT

CONSTITUTIV AL JURIDICITĂȚII129

1. Metoda – semnificații și evoluții conceptuale.....	129
2. Abordări privind metoda în filosofia contemporană.....	132
3. Orizonturi și opțiuni metodologice în filosofie și știință	136
4. Metodologia ca temă de reflecție în doctrina juridică românească.....	143

Capitolul VII. UNELE METODE CARE POT FI APLICATE

ÎN CUNOAȘTEREA ȘI ACȚIUNEA JURIDICĂ.....152

1. Metoda logică	153
2. Metoda istorică.....	159
3. Metoda comparativă.....	167
4. Metoda sistemică	169
5. Metoda sociologică	174
6. Metoda informațional-comunicațională.....	181

Capitolul VIII. PROIECTUL CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE ÎN DREPT – PERSPECTIVE, CRITERII, STANDARDE ȘI INOVARE	190
1. Perspective, forme și niveluri de cunoaștere juridică.....	190
2. Perspectiva legiuitorului român asupra activității de cercetare științifică.....	193
3. Proiectarea cercetării științifice în drept și dimensiunea sa metodologică.....	200
3.1. Cercetarea științifică în drept și acțiunea socială eficientă.....	200
3.2. Cercetarea științifică – cunoaștere științifică în acțiune.	
Schiza proiectului epistemologic tradițional	201
3.2.1. Problema științifică	201
3.2.2. De la ipoteza științifică la teoria științifică	204
3.2.3. Teorie, argumentare și discurs în domeniul juridic	207
3.3. Abordări și tipuri în cercetarea juridică.....	215
3.3.1. Cercetarea de tip socio-juridic	216
3.3.2. Proiectul de cercetare în domeniul filosofiei dreptului.....	222
4. Raționalitatea ca factor de configurare a cercetării științifice.....	227
Capitolul IX. VALIDITATEA CUNOAȘTERII JURIDICE	233
1. Despre sensurile validității.....	238
2. Validitatea logică în domeniul juridic.....	238
3. Criteriile și semnificațiile adevărului din perspectiva validării demersului științific	240
4. Adevărul juridic	244
4.1. Dimensiunile adevărului	244
4.2. Statutul axiologic al adevărului.....	246
4.3. Adevăr și juridicitate	248
5. Pluralitatea criteriilor de validare și demersul științific în domeniul juridic.....	250
Capitolul X. FILOSOFIA ȘI CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ ÎN DREPT. SUBIECTUL CUNOSCĂTOR - HOMO JURIDICUS CONȘTIENT DE SINE ÎN LUME	257
1. Știința și recursul la filosofie	257
2. Filosofia în drept.....	261
3. Știința juridică și filosofia dreptului.....	264
4. Dimensiunea filosofică a cercetării științifice în drept – accente contemporane.....	267
În loc de concluzii: o listă posibilă, perfectibilă și deschisă de repere metodologice pentru cercetarea științifică în drept.....	280
Bibliografie selectivă	285